

[Taanquist]

mængder, at det kan være til skade for det omgivende miljø?»

(Spm. nr. 794).

Begrundelse.

Ifølge oplysninger i dagspressen afgives der fra den maling, der er brugt til overfladebehandling af de tankskibe, der er oplagt bl. a. i Alssund, så store mængder kobber, at det må forventes at være til skade for fiskelivet, plantelivet og vandets kvalitet som badevand.

Besvarelse (31/5 78):

Miljøministeren (Niels Matthiasen):

Spørgsmålet har været forelagt miljøstyrelsen, der efter kontakt med Sønderjyllands amtskommune og levnedsmiddellaboratoriet i Tønder har oplyst følgende:

»Det er korrekt, at der udskilles kobberioner fra de skibsbundmalinger, som de oplagte skibe i Alssund og Sandvig er malet med. Undersøgelser har vist, at de fleste skibsbundmalinger i gennemsnit indeholder fra 1 pct. til over 50 pct. kobberforbindelse, målt på tørvægtsbasis. Afskrab af forskellige skibe i Alssund har efter analyser vist et kobberindhold på fra 4-8 pct. tørvægt i den afskrabede masse. Svenske undersøgelser har vist, at kobberafgivelsen fra et *nymalet* tankskib af en ret stor størrelse var på omkring 200 kg pr. måned, når skibet lå stille. Afgivelsen af kobber fra malingerne på skibsskroget aftager dog relativt hurtigt med tiden. Der sad således flere lag af levende muslinger uden på de skibsskrog, der er blevet undersøgt i Alssund. På et nymalet skib ville giftigheden i malingen have forhindret dette.

I sommeren 1976 er der ligeledes i Alssund i forskellig afstand fra de oplagte skibe taget vandprøver, som er analyseret for kobber af levnedsmiddellaboratoriet i Tønder. Resultaterne af disse prøver viser, at kobberindholdet i vandet ca. 5 m fra skibet er meget forhøjet i forhold til kobberindholdet i vandprøver fra lokaliteter, der ikke specielt er belastet med kobber. Indholdet af kobber i bundlagene (sedimenterne) lige under skibet har ligeledes vist sig at være forhøjet i forhold til uforurenede sedimenter. Nogle af de værdier, man har fundet for kobber i vandet omkring skibene, har været så høje, at man i

akvarieforsøg ville kunne forvente effekter på levende organismer. Man kan dog ikke uden videre overføre resultater fra laboratorieforsøg til at gælde i naturen. Tilsyneladende har der været et rigt og alsidigt dyreliv omkring tankskibene. Fisk og fiskelarver er f. eks. observeret meget tæt på skibene, ligesom skibene har vist sig at have store belægninger af muslinger.

Det er klart, at skibsbundmalinger i overensstemmelse med det formål, de er fremstillet til, må rumme en giftvirkning over for visse levende organismer. Skibe behandlet med disse malinger vil derfor, hvad enten de ligger stille eller sejler, afgive kobber og andre potentielt miljøfarlige forbindelser. I havnesedimenter vil man således altid kunne påvise et forhøjet indhold af kobber. Der må – som i så mange andre tilfælde – foretages en afvejning mellem uønskede miljømæssige virkninger og ønsket om at kunne holde skibsskrog fri for belægninger. Miljøstyrelsen er bekendt med, at man forskningsmæssigt arbejder på at finde frem til andre metoder til at undgå belægninger på skibe.«

Jeg kan henholde mig til miljøstyrelsens svar, idet jeg dog har bedt styrelsen om i samarbejde med Sønderjyllands amtskommune at foretage yderligere undersøgelser omkring de oplagte skibe med henblik på at skaffe et bedre grundlag for at vurdere, om der kan siges at være tale om væsentlige miljømæssige betænkeligheder ved skibenes fortsatte placering på stedet.

Til **arbejdsministeren** (22/5 78) af:

Thorndahl (FP):

»Giver Danmarks Statistiks nyeste oplysninger om, at specielt de ældre årgange i stigende omfang ønsker at være beskæftiget på arbejdsmarkedet, ministeren anledning til at revidere sit forslag om efterløn?»

(Spm. nr. 795).

Begrundelse.

Arbejdsministerens forslag om efterløn har givet anledning til, at mange af vore ældre er begyndt at frygte, at de imod deres vilje vil blive presset ud af arbejdsmarkedet, idet efterlønsordningen vil blive anvendt som løftestang herfor.